Handläggare
Katja Hatschek
Telefon: 08-50833607

Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte (Ds 2026:18)

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2026/925

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat promemorian *Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte* till utbildningsnämnden för yttrande. Utbildningsförvaltningen lämnar synpunkter på remissen i form av ett kontorsutlåtande då remisstiden inte medger behandling av utbildningsnämnden.

Delegationen för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område (S 2023:C) har haft i uppdrag att biträda Socialdepartementet med att utreda vissa brottsförebyggande frågor som faller under socialtjänstens ansvar med målet att förhindra att unga dras in i kriminalitet. I promemorian slutredovisar delegationen tilläggsuppdraget om hur samverkan mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatrin kan stärkas i ett vålds- och brottsförebyggande syfte. Målgruppen för tilläggsuppdraget är barn och unga i eller på väg in i kriminalitet och som uppvisar psykiatriska symptom.

Förvaltningen tillstyrker förslagen i promemorian och välkomnar att delegationen har tagit med barns och ungas röster i arbetet med uppdraget.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat promemorian *Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte* till utbildningsnämnden för yttrande. Utbildningsförvaltningen lämnar synpunkter på remissen i form av ett kontorsutlåtande då remisstiden inte medger behandling av utbildningsnämnden.

Utbildningsförvaltningen
Grundskoleavdelningen

Hantverkargatan 2F
Box 22049
11042 Stockholm
Telefon 08-508 33 000
utbildningsforvaltningen@edu.stockholm.se
stockholm.se

Delegationen för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område (S 2023:C) har haft i uppdrag att biträda Socialdepartementet med att utreda vissa brottsförebyggande frågor som faller under socialtjänstens ansvar med målet att förhindra att unga dras in i kriminalitet.

I promemorian slutredovisar delegationen tilläggsuppdraget om hur samverkan mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatrin (BUP) kan stärkas i ett vålds- och brottsförebyggande syfte. Målgruppen för tilläggsuppdraget är barn och unga i eller på väg in i kriminalitet och som uppvisar psykiatriska symptom. Delegationen lämnar fyra förslag:

1. Regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram, sprida och implementera ett nationellt kunskapsstöd med syfte att förbättra kunskapen inom regioner och kommuner om uppdrag och ansvarsområden kring barn och unga som är i eller på väg in i kriminalitet och som uppvisar psykisk ohälsa. Socialstyrelsen bör också få i uppdrag att genomföra kunskapshöjande insatser utifrån kunskapsstödet.
2. Regeringen bör fördela stimulansmedel till regionerna för att inrätta eller utveckla konsultativt stöd riktat till bland annat socialtjänsten, elevhälsan, primärvården och vuxenpsykiatrin. Regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att stödja regionerna i genomförandet och uppföljningen av stödet.
3. Regeringen bör ge Socialstyrelsen och Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag att ta fram en vägledning och rekommendationer för hur och när det är lämpligt att regionen deltar i samverkansformen skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF). Socialstyrelsen och Brå bör också få i uppdrag att långsiktigt ansvara för att utveckla, sprida, förvalta och följa upp arbetet med SSPF och samverkan i sociala insatsgrupper (SIG). De bör även få i uppdrag att sprida kunskap och lärdomar som genererats från BUP Allvarligt normbrytande beteende (BUP ANB) i region Stockholm och från liknande verksamheter.
4. Regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att vidareutveckla arbetet med individbaserad systematisk uppföljning (ISU) för SSPF och SIG och att stödja kommuner som vill implementera ISU.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen och avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen *tillstyrker förslagen i promemorian* och välkomnar att delegationen har tagit med barns och ungas röster i arbetet med uppdraget. Förvaltningen lämnar även följande synpunkter.

12.2 Ett nationellt kunskapsstöd till regioner och kommuner samt lättillgängliga kunskapshöjande insatser

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Förvaltningen är positiv till att Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram, sprida och implementera ett nationellt kunskapsstöd i syfte att förbättra kunskapen inom regioner och kommuner om uppdrag och ansvarsområden kring barn och unga som är i eller på väg in i kriminalitet och som uppvisar psykisk ohälsa. Förvaltningen instämmer även i att kunskapsstödet bör utvecklas i nära samarbete med kommuner och regioner och i samverkan med berörda myndigheter samt att det bör kopplas till lättillgängliga kompetenshöjande insatser.

Förvaltningen är också positiv till att kunskapsstödet ska innehålla ett avsnitt som behandlar på vilket sätt våldsutsatthet hos barn kan identifieras samt rutiner för hur arbetet bör gå till vid sådan upptäckt. Förslaget går helt i linje med det arbete som förvaltningen utvecklar för att upptäcka utsatthet för våld under uppväxten.

12.3 Inrätta en professionsstödjande konsultationsfunktion i samtliga regioner för rådgivning och hänvisning avseende psykisk ohälsa hos barn och unga

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Förvaltningen ser positivt på förslaget om att inrätta en professionsstödjande konsultationsfunktion och vill framhålla vikten av att den har specialistkompetens för att kunna ge kvalitativt stöd i att hitta rätt vårdnivå inom regionen.

Förvaltningen välkomnar även förslaget om att regeringen ska tillföra stimulansmedel till regionerna för att inrätta eller utveckla konsultationsfunktionen.

1.2.4 Vidareutveckla samverkansformen SSPF samt utveckla, sprida och förvalta och följa upp arbetet med SSPF och SIG

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Av promemorian framgår att en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att motverka utanförskap och förebygga kriminalitet är att barn får stöd till skolgång. Omfattande skolfrånvaro kan få svåra konsekvenser för barn och unga, både på kort och lång sikt. Förvaltningen instämmer i delegationens beskrivning och håller även med om att sektorsövergripande samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård kan skapa en helhetssyn kring barnets behov och bidra till att en negativ utveckling kan upptäckas och förebyggas tidigt.

Förvaltningen ser också positivt på förslaget om att vidareutveckla befintliga samverkansformer och instämmer i att regeringen bör ge Socialstyrelsen och Brå i uppdrag att långsiktigt ansvara för att utveckla, sprida, förvalta och följa upp arbetet med SSPF och SIG. För att stärka arbetet med tidiga insatser ser förvaltningen även att det är viktigt att inkludera förskolorna i arbetet med SSPF.

Stockholms stad har varit med i arbetet för att utveckla BUP ANB i länet och förvaltningen tycker att det är bra att Socialstyrelsen och Brå får i uppdrag att sprida kunskaperna nationellt.

Ekonomiska konsekvenser

I avsnitt 13.2.1 i promemorian redovisar delegationen förslagens ekonomiska konsekvenser för kommuner och regioner. Delegationens bedömning är att förslagen inte innebär några nya skyldigheter för kommuner och regioner och att de därför inte medför några ekonomiska konsekvenser för dem. Utbildningsförvaltningen delar delegationens bedömning.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt för jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilagor

Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte (Ds 2026:18)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Per Törnvall, Utbildningdirektör	2026-10-16